

Veszprém megyei jogú város és Veszprém megye városainak önkormányzatai által elfogadott településfejlesztési célkitűzések

Veszprém megye városainak önkormányzatai által elfogadott települési gazdasági vagy településfejlesztési programjai és településfejlesztési koncepciói- *legutoljára az elmúlt években, az Integrált Városfejlesztési Stratégiák készítése keretében újrafogalmazott* - településfejlesztési célkitűzések. (Az alábbi városok esetében nem lelhetők fel az elfogadott koncepciók: Sümeg, Devecser, Berhida, Balatonkenese, Balatonalmádi, Badacsonytomaj)

Az összeállítás célja a Megye és funkcionális várostérsége fejlesztésének összehangolása érdekében a településenként megfogalmazott helyi érdekek és helyi településfejlesztési célkitűzések feltárása, a közös elemek és a közös érdekek meghatározása.

A helyzetértékelés a megye (Veszprém, Ajka, Pápa, Várpalota, Tapolca, Zirc, Balatonfüzfő, Herend, Balatonfüred) városaira terjed ki.

(Az összeállítás a jóváhagyott Integrált Városfejlesztési Stratégiák szövegelemeiből és településfejlesztési koncepcióiból építkezik, annak érdekében, hogy hiteles kép rajzolódjon ki az érintett városi települések önismeretéről, problémáiról, azok kezelésének helyben megfogalmazott megoldásairól, valamint a városfejlesztés jóváhagyott stratégiai céljairól és operatív feladatairól.

A fejezet összefoglalója a helyi (városi) településfejlesztési dokumentumok céljainak, terveinek szempontjait.

Veszprém

Kivonatok a város Integrált Városfejlesztési Stratégiájából (2008)

Megyeszékhelyként és megyei jogú városként Veszprém számos közigazgatási központi funkciót ellát. Ezen túlmenően a közlekedésben (helyközi vasút és buszjáratok), a közművelődésben (könyvtár, művelődési központ) vannak megyei szintű szerepei.

Veszprém város természetszerűleg a veszprémi **kistérség** központja, hagyományosan ellátja a kistérségi szintű igazgatási, oktatási, kulturális központi szerepet, sok funkció esetében szerződéses jelleggel.

A város **gazdasági helyzetéről** megállapítható, hogy a rendszerváltozás utáni hanyatlás után a múlt évtized közepétől kezdődően a város erőteljes fellendülő pályára tudott állni. Ma a város egyik legfontosabb húzóágazata a kereskedelem-szolgáltatás, de az ipar sem hanyagolható el, mely a legversenyképesebb ágazataival van jelen a városban. A helyi gazdaságba igen erőteljesen áramlott a külföldi működő tőke, amely számos munkahelyet is teremtett. Részen emiatt a városi munkanélküliség viszonylag alacsony, az egy főre jutó személyi jövedelemadó pedig jóval meghaladja az országos átlagot. A város gazdasági szerepe a teljes megyére kisugárzó hatással van. Az egyetem jelenléte miatt a kutatás-fejlesztés is igen hangsúlyos szerepet kap a városban.

Veszprém turisztikai adottságait tekintve a régióban is kiemelkedik a megyeszékhelyek közül. Történelmi belvárosa, a Veszprémi Vár, a Kittenberger Kálmán Növény- és Vadaspark,

valamint a Balaton közelsége fontos célponttá teszi a várost. Ezt kihasználva színvonalas kulturális programokkal vonzza Veszprém a turistákat a nyári szezonban. A turizmus adta lehetőségek azonban nincsenek kellően kihasználva a városban, ezért az idegenforgalmi vonzerőkinálat menedzsmentje is fejlesztésre szorul.

A Város hosszútávú jövőképe

Veszprém 15-20 év múlva a közép-dunántúli régió megkérdőjelezhetetlen oktatási innovációs, kulturális és turisztikai központ szerepét tölti be.

Oktatási és innovációs központi szerepe révén, jelentős számú új vállalkozást is magához tud vonzani. **Kulturális** vonatkozásban térségi szinten aktív szervező központi szerepet, megyei viszonylatban meghatározó centrum szerep megőrzését, régiós szinten is egyre több központi részfunkció elérését vetítjük előre. Az erre és a természeti környezetre építő **turisztikai** szerepvállalása ezen időtáv alatt tovább erősödik.

Átfogó cél:

A Közép-Dunántúli Régió élhetőségben vezető városa, amely tágabb térségének oktatási, innovációs, kulturális és turisztikai központja.

A Város átfogó célja turisztikai- és környezeti értékeinek fenntartható kiaknázása, fejlesztése, lakó-, gazdasági- és infrastrukturális (közlekedés, közművek stb.) környezetének a jobbítása. Ezek és más nem fejlesztési típusú eszközök révén olyan hosszú távon is versenyképes ipar- és szolgáltató ágakat képviselő cégek és beszállítók Veszprémbe vonzása és tartós ott tartása, amelyek folyamatos innovációjuk révén stabil foglalkoztatást és gyarapodást biztosítanak a helyi és a térségi foglalkoztatottak valamint családjaik számára. Ezt kiszolgáló megfelelő szakosodású és mennyiségű friss diplomás valamint át- vagy továbbképzett munkaerő biztosítása. Olyan helyi rekreációs lehetőségek és közszolgáltatási funkciók létrehozása és működtetése, amely mind a helyi lakosok, mind a turisták, mind a befektetők számára vonzó hellyé teszi Veszprémet.

Tematikus célok:

1. Magas színvonalú, jól megközelíthető lakókörnyezet.

Ezen belül fontos alcélok:

- Belvárosi zöldterületek és hagyományos építésű épületek integrált megújítása révén vonzóbb városi lakókörnyezet kialakulása
- Panelépületek és a környezetükben lévő zöldterületek megújulása
- Új, összközművesített, jól megközelíthető városi lakóövezetek kialakulása
- A városfejlesztés céljait szolgáló, megfelelő méretű önkormányzati bérlakásállomány kialakulása
- A városrészek közti és a várost elkerülő gépkocsi közlekedési lehetőségek javulása, és ezáltal a környezetterhelés csökkentése.
- Tömegközlekedés javulása a periférius, de időszakosan jelentős forgalmú relációkban
- A Városon -különösen Belvároson - belüli gyalogos és kerékpáros közlekedési lehetőségek mennyiségi és minőségi javulása

2. A kereskedelmi-, köz- és kulturális szolgáltatási szint javulása

Ezen belül fontos alcélok:

- Városi közszolgáltatási, (művelődési, kulturális- és sport) infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése

- Egyedi rendezvények számának növelése a „holtidőszakokban”
- Elektronikus ügyintézési lehetőségek kiterjesztése
- Hivatali átfutási és várakozási idők csökkenése
- Egyablakos ügyintézés kiterjesztése
- A kereskedelemtámogató infrastruktúra helyzetének (parkolók, járdák stb.) javulása
- Az üzletek és környezetük közképének javulása.

3. Új kutatóhelyek és tudásalapú munkahelyek hosszútávú megtelepedése

Ezen belül fontos alcélok:

- Szoros önkormányzati - egyetemi partnerség kialakulása fejlesztési kérdésekben
- A munkahelyek idevonzásához szükséges középfokú, félélsőfokú oktatási kínálat fejlődése (a szakképzésben illetve az iskolarendszeren kívüli oktatást nyújtó szervezetek körében)
- Felsőfokú (főiskolai és egyetemi) képzési kínálat igazodása a gazdaság igényeihez
- Kis- és középvállalkozói réteg megerősödése, felkészülése beszállítói státuszra
- Helyi innovációs gazdasági környezet versenyképességének növekedése önkormányzati hatáskörben

4. Hatékony térségi integráció egy megerősödött, veszprémi identitásra és szervezői bázisra alapozva

Ezen belül fontos alcélok:

- Lokálpatriotizmus erősítése, különösen a fiatalok körében
- Központi szervezési kapacitások mennyiségi és minőségi fejlesztése
- Közös intézmény- és szolgáltatás működtetés az oktatás, a szociális ellátás, az egészségügy és a művelődés területén
- Közös turisztikai termék -és szolgáltatásfejlesztés, közös rendezvények és marketing akciók
- Foglalkoztatási kooperáció, foglalkoztatási paktum a kistérségben
- Közös közlekedési fejlesztések, különös tekintettel a kerékpárutakra

5. Meghatározó turisztikai vonzerő és vendégforgalom kialakulása

Ezen belül fontos alcélok:

- Városmarketing stratégia kialakítása
- Hatékony turisztikai marketing szervezet és kampányok
- Kooperáció kialakulása helyi, térségi és szomszédos térségbeli turisztikai vállalkozókkal, szolgáltatókkal termékfejlesztés, közös kiejánlás vonatkozásában
- Kulturális és turisztikai tevékenységek összehangolása
- Minőségi szállás- és kapcsolódó szolgáltatásfejlesztések az egész éves magas fogaltság érdekében
- Veszprém egyedi jellegű attrakcióinak bővülése
- Helyi turisztikai gazdasági környezet versenyképességének növekedése önkormányzati hatáskörben

Ajka

Kivonatok a város Integrál Városfejlesztési Stratégiájából (2008)

Ajka kistérségi központi karaktere elvitathatatlan, kulturális-, (középfokú) oktatási-, közigazgatási téren gyakorlatilag az egyetlen jelentős intézményfenntartó a kistérségben.

A gazdaság tekintetében elég felemás képet tudunk rajzolni. Az ajkai jövedelemtermelés csak csekély mértékben haladja meg az országos átlagot, bár a megyében jó pozíciót foglal el. Az ipar máig a legmeghatározóbb foglalkoztató és hozzáadott-érték előállító (és adófizető) maradt, de a terciér szektor is némileg már felzárkózott hozzá. A kiskereskedelem meglepően alulfejlettnak mondható mindenféle összehasonlításban. Turisztikailag Ajka nem tud igazán kiemelkedőt felmutatni, ez meg is látszik az idegenforgalmi látogatók számában és bevételek alakulásában. Összefoglalóan azt mondhatjuk, hogy a jelenlegi iparágakhoz kapcsolódó, más, magasabb hozzáadott értékű iparágak megtelepedése és a részben ennek kapcsán megerősödő terciér szektor lehet Ajka gazdaságának jövőbeni húzóereje.

A város hosszú távú jövőképe

Ajka 15-20 éven belül Veszprém megye egyik vezető ipari, szolgáltató, turisztikai és energetikai központjává válik, ahol a legmodernebb technológiákat és eljárásokat alkalmazzák az ott működő cégek. Az ott élők jövedelmi helyzete tovább stabilizálódik, amit az egy főre jutó személyi jövedelemadó alap relatív növekedése jelez (az országos átlag 120 %-át éri el a vizsgált időtávban). Ajka az öt körülvevő kistérség valódi politikai, közszolgáltató és kulturális központjaként is üzemel, ahol a legtöbb kistérségi intézmény is működik, miközben a kistérség az (ingázó) munkaerő, a mezőgazdasági és energetikai célú termények valamint a turisztikai attrakciók egy jelentős részével járul hozzá a kistérség fejlődéséhez.

Ajka város és érintett állami és gazdasági szereplők teljes mértékben felszámolják vagy újrahasznosítják a környezetszennyező és iparilag már nem kihasznált városi területeket, épületeket úgy, hogy az így nyert területeknek, épületeknek új, közösségi, rekreációs vagy gazdasági funkciót adnak.

A város lakosságán belül a fiatalkorúak aránya újra növekedni kezd, és ezen időtáv alatt eléri legalább a közép-dunántúli régió átlagát.

Átfogó cél:

A Város átfogó célja: **Ajka a térség egyik legperspektivikusabb és legélhetőbb városa legyen**

A Város célja a Város értékeinek fenntartható kiaknázása, fejlesztése, lakó- foglalkoztatási-, gazdasági- és infrastrukturális környezetének a jobbítása. Ezáltal és más nem fejlesztési típusú eszközökkel olyan innovatív, hosszú távon is versenyképes ipar- és szolgáltató ágakat képviselő cégek Ajkára vonzása és ott tartása, amelyek stabil foglalkoztatást és jólétet biztosítanak a helyi foglalkoztatottak számára. Ezt kiszolgáló megfelelő képzési kínálat biztosítása mind a köz-, mind a felnőttoktatásban. Olyan helyi rekreációs lehetőségek és közszolgáltatási funkciók létrehozása és működtetése, amely mind a helyi lakosok, mind a turisták, mind a befektetők számára vonzó helyé teszi Ajkát.

Tematikus célok

1. A városi lakás-és életkörülmények javulása:

Ezen belül fontos alcélok:

- Városi területek integrált megújítása és vonzóbb városi környezet kialakítása, mely ösztönzi a további magánberuházásokat. A leromlott fizikai környezet integratív és komplex szemléletmódban történő fejlesztése révén mintaértékű város rehabilitációs fejlesztés elérése, mely enyhíti a koncentrált környezetszennyezést, javítja a közlekedési helyzetet és lehetőséget biztosít a település illetve környezete számára a

távlati fejlődés terén.

- Tájesztétikai értékek növelése
- Kultúrtáj fejlesztése
- Életfeltételek javítása (zöld területek növelése, lakótömbök renoválása);
- Épületállomány megóvása, korszerűsítése, esetlegesen funkcióváltása.
- Környezet minőségének növelése,

Kiemelt mutató: Rekreációs zöldterületek nagysága >> 10 ha (2013)

2. A helyi lakosok közti kohézió erősödése

Ezen belül fontos alcélok:

- Alacsonyabb társadalmi rétegek integrálása (oktatás, szakképzés terén);
- Esélyegyenlőség megteremtése
- Iskolázottsági szint növelése
- Hagyományörzés
- Civil aktivitás

Kiemelt mutató: Iskolarendszeren kívüli oktatásban részt vevő rászorulóknak számának növekedése >> 20% (2013)

3. A közszolgáltatások színvonalának és kiterjedtségének növelése Ezen belül fontos alcélok:

- Városi kulturális és sport szolgáltatások bővítése
- Rendezvények számának növelése
- Elektronikus ügyintézési lehetőségek kiterjesztése
- Átfutási idők csökkentése
- Egyablakos ügyintézés kiterjesztése

Kiemelt mutató: Közszolgáltatási elégedettség mutató növekedése >> 10% (2013)

4. Új, hosszútávon is fennmaradó, korszerű munkahelyek létrehozása és idevonzása

Ezen belül fontos alcélok:

- Gazdasági környezet versenyképességének növelése
- Kis- és középvállalkozói réteg megerősítése
- Munkahelyteremtés (környezetvédelem, kultúra, szolgáltatások terén);
- Foglalkoztatás növelése, munkanélküliség, inaktivitás csökkentése
- A munkahelyek idevonzásához szükséges oktatási kínálat fejlődése (a szakképzésben illetve az iskolarendszeren kívüli oktatást nyújtó szervezetek körében)
- Felsőfokú (főiskola és egyetemi) képzés helyi tagozatának idevonzása

Kiemelt mutató: Vállalkozások által létrehozott új munkahelyek a száma a 7,8,9 nemzetgazdasági ágakon kívül >> 50 (2013)

5. Optimális szintre emelt térségi integráció és együttműködés

Ezen belül fontos alcélok:

- Közös intézmény-működtetés
- Turisztikai kooperáció
- Foglalkoztatási kooperáció
- Közlekedésfejlesztési kooperáció

Pápa

Kivonatok a város Településfejlesztési Konceptiójából (2005)

A térség vidéki településeinek fokozatos elszegényedését, a vidéki emberek lehetőségeinek beszűkülésének folyamatát láthatjuk.

A népesség korösszetétele, képzettsége, eltartási aránya kizárja, hogy a térség vidéki településein jelentős gazdasági mozgás induljon meg a hagyományos ipari ágazatokban.

A térség központja dinamikusan fejlődő, a befektetők számára vonzó város, amely képes hosszú távon a térség lakossága számára megfelelő megélhetést biztosítani a munkahelyek teremtésével, a szolgáltatások minőségének javításával.

Jövőkép

A Pápai kistérség a régió vonzó befektetési célpontja, népszerű rekreációs térség, ami az itt élők részére folyamatosan javuló életminőséget kínál.

Gazdaságilag, társadalmilag fejlett, jól működő kistérséggé válik, ahol jó élni és dolgozni.

Általános célkitűzések

- 1) A kistérségben élő lakosság életkörülményeinek és életminőségének javítása.
- 2) A települések népességmegtartó képességének erősítése a vonzó életmód megteremtésével, és a helyi jövedelemtermelő képesség erősítésével.
- 3) A térség adottságaihoz illeszkedő környezetbarát és versenyképes gazdasági tér kialakítása az EU lisszaboni stratégiájával összhangban.
- 4) A szellemi és kulturális örökség megóvása a helyi közösségek segítségével. A helyi szereplők együttműködésén alapuló fejlett, és fenntartható gazdasági-, társadalmi környezet kialakítása.

Speciális célkitűzések

- A kistérségi identitástudat és az együttműködés erősítése.
- Működő tőke bevonása.
- A KKV szektor versenyképességének erősítése.
- A kistérségben az alternatív jövedelemszerzési lehetőségek bővítése, a gazdasági szerkezet diverzifikálása.
- Az e-közigazgatás alapjainak megteremtése, a kistérségen belüli, és a kistérségek közötti kommunikáció és információáramlás feltételeinek javítása
- A képzett és szolidáris helyi társadalom megteremtése az egész életen át tartó tanulás támogatásával.
- A természeti értékek, az épített- és szellemi örökség védelme, vonzó települések kialakítása, a kultúrtáj ápolása.
- A környezet védelme a fenntartható fejlődés figyelembevételével

Várpalota

Kivonatok a város Integrál Városfejlesztési Stratégiájából (2008)

Kistérségi szerepkör

Várpalota a Várpalotai kistérség központja mind közigazgatásilag, mind funkcionálisan. A város kistérségi szerepköre igen szerteágazó, hiszen amellet, hogy a térség településein lakók

számára számos munkalehetőséget biztosít, közigazgatásilag Várpalota a térség központja, így számos olyan funkcióval is ellátja a kistérség településeit, amelyeket csak itt, Várpalotán lehet fellelni. A kistérségben a városon kívül csak egyetlen település - Berhida -van, ahol kistérségre kiható funkció található; Várpalota mellett Berhidán is működik építési hatóság. Ez azonban csak igen marginális módon befolyásolja a város kistérségi funkcionalitását.

A város hosszú távú jövőképe

A város hosszú távú jövőképe azt írja le, hogy milyen lesz, illetve milyennek szeretnék látni a városlakók Várpalotát 15-20 év múlva.

A kistérségi centrumként funkcionáló Várpalota jövőképe a következőképpen fogalmazható meg:

Várpalota a város ipari hagyományaira, a sikeresen végrehajtott gazdasági szerkezetváltására támaszkodva, valamint a megerősödő szolgáltató szektorra építve magas arányú foglalkoztatást biztosító, sikeres kistérségi központ.

A város rendezett, magas színvonalú oktatási és szociális szolgáltatásokat nyújt a város és a kistérség lakói számára, a kulturális és rekreációs létesítmények, a szolgáltató intézmények lehetővé teszik a szabadidő kulturált és színvonalas eltöltését, a város közösségi élete pezsgő, turisztikai szerepköre felértékelődőben van.

Várpalota városfejlesztési stratégiájának átfogó célja

Várpalota a Közép-dunántúli Régió élhető kisvárosa

A város középtávú tematikus céljai

Az Integrált Városfejlesztési Stratégiában a város azt az öt legfontosabb előfeltételt határozta meg - ezek a város tematikus céljai -, amelyek teljesülése középtávon reális lehetőség és egyben a legfontosabbak is az átfogó cél elérése érdekében. A fentiek alapján a város középtávú (7-8 évre szóló) tematikus céljai a következők:

Fejlett diverzifikált városi gazdaság

cél eléréséhez a városnak vonzó gazdasági környezetet kell kialakítania. Részben fejleszteni szükséges a Várpalota Ipari Parkot, és más gazdasági területeket (például az Ipari terület városrész), továbbá szükséges egy tudatos és hosszú távú városi befektetés-ösztönzési program kialakítása is. A befektetés-ösztönzési programnak alapvetően két célcsoportja kell, hogy legyen; az egyik a Magyarországon még nem jelenlevő, de itt befektetni szándékozó nagy, multinacionális vállalatok, a másik pedig a hazai KKV szektor.

Kialakított rugalmas és piacképes kistérségi humánerőforrás fejlesztési rendszer

szükséges a helyi, esetenként elavult szakismerettel rendelkező munkaerő átképzése a jelenlegi és a jövőben várható piaci igényeknek megfelelően.

Összhangba kell hozni a helyi, valamint a kistérségi munkaerő kínálatot a mindenkor aktuális munkaerő kereslettel, így biztosítható a munkanélküliség szintjének folyamatos minimalizálása. Az esélyegyenlőség jegyében, valamint a foglalkoztatottság növelése érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a hagyományos esélyegyenlőségi célcsoportok (nők, romák, fogyatékkal élők) és egyéb hátrányos helyzetű célcsoportok

foglalkoztathatóságának javítására.

Kialakult, széles réteget vonzó minőségi turizmus

A cél elérése érdekében feltétlenül szükséges a már meglévő turisztikai attrakciók felújítása, bővítése, a modern turizmus igényeihez való igazítása, széles réteget vonzó programok szervezése, magasabb kategóriájú kereskedelmi szálláshelyek kialakítása. A természeti adottságok jobb kihasználásával a természetkedvelő turisták több rétegét is meg lehet szólítani. A bakancsos turisták számára kistérségi összefogással többnapos természetjáró és a helyi szokásokat, jellegzetességeket megismertető programok állíthatók össze. A vízpartot kedvelők számára - főleg a vízisportot kedvelőknek - a vonzerőt pedig a város déli határában elterülő tavak turisztikai célú kihasználása jelentheti.

Minőségi városi közlekedés

A cél elérése több részből áll egyrészt szükséges a jelenleg leromlott állapotban lévő utak és járdák teljeskörű felújítása, másrészt pedig mivel a belváros és a történelmi telekstruktúrát és épületállományt őrző alsóváros rehabilitációja csak a közlekedési infrastruktúra rendezésével oldható meg, így szükséges a város teljes közlekedési infrastruktúrájának újragondolása, újraszervezése. Kiemelt városszerkezeti jelentőségű a belvárost körbefogó, tehermentesítő szerepet is betöltő belső gyűrű kialakítása.

Élhetővé tett lakóhelyek

Várpalotán számos lakótelep épült ki az 1900-as években, amelyek mára jelentős mértékben leromlott állapotban vannak. Mint a városrészek helyzetelemzéseinek Városszerkezet és épületállomány fejezeteiben is megjelenik, a városrészek épületállományai - főleg a lakótelepi épületállományok - jelentős és sürgős felújításra szorulnak. Az épületek mellett a szükséges a lakóépületek környékének felújítása is, zöldfelületek telepítése, játszóterek, pihenőparkok kialakítása, valamint további feladatként jelentkezik a megfelelő számú parkolóhely biztosítása a lakók számára a lakásukhoz közeli helyen.

Tapolca

Kivonatok a város Integrált Városfejlesztési Stratégiájából (2008)

Kijelölt jövőkép

Tapolca karaktere sok változáson ment át történelme során. Borkereskedő városból hanyatló mezőváros, majd vasúti, honvédségi, bányászati szolgáltató település, illetve napjainkban a Balaton kiszolgáló városa, egyre több saját vonzerővel. A jövőre nézve ezt a karaktert bővíteni szükséges annak érdekében, hogy a város több lábon állása megvalósuljon: ez a nyitás elsősorban a turizmushoz kapcsolódó és egyéb kiegészítő szolgáltatásokat jelent.

A város 25 évvel későbbi képe a balatoni régió turizmustól független tevékenységekkel is megerősített kapuvárosa, a Tapolcai-medence és tágabb környéke gazdasági és kulturális központja, szerves egységben a környező kistérségekkel.

Egy másik lehetőség lehetne a dominánsan iparra alapozott fejlődés, amely még jobban feltételezi a közlekedési lehetőségeket, ugyanakkor kevésbé függ a balatoni turisztikai konjunktúráról. A jelenlegi adottságokat tekintve ez az út még kockázatosabb alternatívának tűnik, így elvetendő.

A bemutatott állapot olyan változásokat feltételez, amely nem valósulhat meg bizonyos feltételek, így a város elérhetősége, a kiszolgáló infrastruktúra javulása és a képzett szakemberek számának növekedése nélkül. Fontos feltétel ezek mellett a kistérség más településeivel és különösen a környező városokkal, térségekkel történő „szereposztás” (Keszthely, Sümeg, balatoni üdülőövezet), hiszen Tapolca fejlődése jelentős részben függ a szomszédos kistérségek dinamikájától.

Átfogó cél meghatározása

Az átfogó célt a SWOT elemzésre épül, és a városrészi, illetve tematikus célok egyesítését szolgálja annak érdekében, hogy azok levezethetők legyenek belőle. A tematikus célok egy-egy

problémára keresnek megoldást, földrajzilag nem specifikusan, ugyanakkor a városrészi célok ezeket a tematikus célokat valósítják meg városrészi szinten.

Tapolcán a kiindulópont, hogy az életminőség a város adottságaival nincs összhangban, alacsony az ehhez viszonyított gazdasági teljesítmény a szerkezetváltás hiányosságai miatt.

A munkahelyek hiánya így a vásárlóerő csökkenésével a városi szolgáltatások színvonalát is csökkentette (amelyet a városvezetés részben ellensúlyozott) és egyes városrészek leszakadása is hozzájárul az alapp probléma kialakulásához. Az átfogó cél Magas életminőség elérése Tapolca gazdasági teljesítményének diverzifikált fejlesztése mellett.

A diverzifikált gazdaság megvalósításával az egy lábbon állás veszélyét kerülheti el a város. A diverzifikációt természetesen behatárolják a város adottságai, valamint az adottságokra épülő szolgáltatások (turizmus) érzékenysége, ezért csak bizonyos gazdasági ágak jöhetnek szóba munkahelyteremtés kapcsán. A magas életminőség a munkavállalók és a munkaadók számára a munkahelyteremtést kiegészítő vonzó tényező - a tematikus célok a munkahelyteremtést kivéve ehhez a szemponthoz járulnak hozzá. Az életminőség a versenyképességben nemcsak közvetetten, a lakókon keresztül, hanem közvetlenül is szerepet játszik a turizmus kiemelt jelentősége miatt, hiszen a turisták ott-tartózkodásuk idejére a város lakóivá válnak. A tematikus célok mindegyikének teljesülnie kell az átfogó cél eléréséhez.

Középtávú (tematikus) célok meghatározása

Középtávon tematikus célokat határoztunk meg, amelyek hozzájárulnak az átfogó cél teljesüléséhez. Ezek a célok a következők:

- 1) Munkahelyek teremtése
- 2) Városi szolgáltatási szint javítása
- 3) Természetes és épített környezet megőrzése
- 4) Leszakadó rétegek felzárkóztatása
- 5) Élhető lakókörnyezet és közösségek

Az első kettő levezethető közvetlenül az átfogó célból, a másik három tematikus cél pedig a SWOT-elemzésekben megjelenő tényezőkből. Mindegyik tematikus cél csatlakozik valamelyik városrészi célhoz.

A tematikus célok részletesen:

Munkahelyek teremtése: ez teremti meg az alapot a városban keletkező jövedelem növekedésére, a vásárlóerő és ezáltal a szolgáltatások iránti kereslet növekedésére, és a városlakóknak a városban tartására, illetve vonzására. Tapolcán ez többféle módon lehetséges, egyrészt új, zöldmezős és barnamezős befektetések, másrészt a Belváros vendéglátóiparának

fellendítésével. Fontos az átfogó célnál említett diverzifikáció: a turizmus mellett más gazdasági ágak megjelenése, amelyek a vonzáskörzet munkaerejére, tudására támaszkodik. A diverzifikáció megjelenhet a turisztikai szolgáltatásokon belül is: a hagyományos turizmus így kiegészülhet egészség-, üzleti, öko- és sportturizmussal.

Városi szolgáltatási szint javítása: négy csoportot emelhetünk ki, amelyeknél fontos a szolgáltatási szint javítása: a munkavállalók, az inaktívak, a munkaadók és a turisták. Ezek magukba foglalják a köz- és magánszolgáltatásokat, és legfontosabb azok fejlesztése, amelyek több csoportot is érintenek: a közterek, a közlekedési lehetőségek, kulturális kínálat, egészségügyi szolgáltatások.

Természetes és épített környezet megőrzése: Tapolca igen gazdag és értékes épített és természetes környezettel rendelkezik. Az épített értékek egyedülálló módon illeszkednek a természeti környezetbe (Malomtő), a természeti értékek (Tavasbarlang, gyógybarlang) pedig jól kiegészítik ezeket. Ezeknek az értékeknek a megőrzése, méltó bemutatása különösen a turizmus miatt kulcsfontosságú a város számára, de az itt lakók identitását is erősíti.

Leszakadó rétegek felzárkóztatása: A város harmonikus fejlődésének feltétele, hogy ne alakuljanak ki nagy különbségek a város társadalmán belül, illetve ne keletkezzenek rétegeknek a felzárkóztatása szociális jellegű fejlesztéssel, a lakókörnyezet felújításával, új munkalehetőségek biztosításával.

Élhető lakókörnyezet és közösségek: Hasonló a városi szolgáltatási szint javításához, de kisebb léptékben, a lakókörnyezetre vonatkozó felértékelést takarja, mellyel elérhető a jelenleg korszerűtlen, energiapazarló, kis vonzerejű lakóterületek felértékelődése, ezáltal a szuburbanizáció megállítása, a város élhetőségének javítása.

Az egyes városrészek konkrét céljainak meghatározása

Az egyes városrészek céljainak teljesülése teszi lehetővé a tematikus célok elérését. Nem minden városrész járul hozzá minden tematikus célhoz, amely összefügg Tapolca méretével is - a városrészek egymást is kiszolgálják egyes funkciók terén.

Zirc

Kivonatok a város Településfejlesztési Konceptiójából (2004)

Zirc a XIX. század fordulójára a Magas-Bakony legnépesebb mezővárosi rangú települése lett. A ciszterci rend külső függősége megszűnt, magyarrá és tanító renddé vált. Az 1848-as szabadságharc bukása után Zirc járási székhelyű közigazgatási státuszt kapott, és a régió gazdasági - szellemi központjának ismerték el. A ciszterci rend és a világi népesség gazdálkodásában meghatározó volt az erdők gondozása, az irtások helyén a földművelés és az állattenyésztés. Kisegítő ipari tevékenység volt a téglá- és cserép-, a mész- és faszénégetés, a fafeldolgozás.

A 70-es évek közepén merült fel a település várossá nyilvánításának gondolata. Zirc 1976-tól készült alapításának 800 éves évfordulójára, 1982-re. Zirc 1984. január 13-án nyerte el a városi státuszt. A rendszerváltozást megelőző években is megfigyelhető volt az ipari üzemek belső problémarendszere, de központi segédlettel a csődöt rendre elkerülték. Az 1990-es évektől a piacvesztés, a korszerűsítéshez szükséges tőkehiány miatt az ipari üzemek csaknem teljesen leépültek.

Amíg 1990-ben az ipari üzemekben (építőipar is) 1300 fő dolgozott, addig 1994-ben csak 372 fő, vagyis négy esztendő alatt az ipari munkásság 28%-ra zsugorodott. A mezőgazdaságban az átalakulás megtörtént. A Bakony MGT SZ tagjai az eredeti tulajdonukhoz ragaszkodva, földjeik művelését a termelőszövetkezetre bízta. A tsz. szakirányú kft.-be szakosodva 9300 hektáron eredményesen gazdálkodik. Zircen a csatlakozó falvakban a legtöbb munkaerőt foglalkoztató nagyüzem.

JÖVŐKÉP (Zirc 15 év múlva)

MTA Stratégiai Programja alapján:

- 1) Zirc a Magas-Bakony kistelepüléseinek gazdasági és szolgáltató központi kisvárosa.
- 2) A lakosai és a beköltözők számára kellemes lakókörnyezetet nyújtó, jó megélhetést biztosító, szolgáltató kisváros.
- 3) Gazdaságát innovatív, a helyi hagyományokon alapuló és az újonnan előretörő, környezetkímélő ágazatokban tevékenykedő, kis- és közepes méretű vállalkozások határozzák meg, amelyek a közeli gazdasági fejlődési tengelyekhez is szervesen kapcsolódnak.
- 4) Zirc és a térség kulturális, természeti és sport jellegű vonzerejére épülő turizmusa kiegészíti a helyi jövedelemtermelést, és az ország egyik kedvelt idegenforgalmi fogadóterülete.

VÁROSFEJLESZTÉS

Zirc város fejlesztésének fő szempontjai:

- 1) a hagyományok, értékek megőrzése,
- 2) a területnövelés helyett a belső tartalékok feltárása,
- 3) a város gazdagítása egy lakhatóbb város elérésének jegyében.

a) Lakóterület-fejlesztés:

A jelenlegi lakásszám növelése.

b) Gazdasági terület fejlesztés:

A munkahely teremtés és a gazdasági élénkítés érdekében további gazdasági területek kijelölése

c) Intézmény területek fejlesztése:

d) Turizmus, idegenforgalom:

A város egyik fontos kitörési pontja, és a fejlesztése érdekében több terület intézkedését kell összehangolni:

- szálláshelyek fejlesztése,
- programok, látnivalók fejlesztése,
- közösségi, szórakozó és szabadidős intézmények fejlesztése,
- városkép gondozása,
- közlekedés fejlesztése,
- város-reklám fokozása.

Részletek a Stratégiai Program I. (felmérő tanulmány)-ból:

Zirc gazdasági fejlődésének kulcsa a Székesfehérvár-Veszprém fejlődési tengely további bővülése, s a város kapcsolódása ehhez a tengelyhez. A 8. sz. út kiépülésével és a 82. sz. út korszerűsítésével a város egy, a Móréhoz hasonló pozíciót foglalhatna el, vagyis egy fejlődési gócponthoz közeli tradicionális kisvárosként funkcionálhatna, amely a jó megközelíthetősége révén egyesítené a közeli középváros nyújtotta infrastrukturális és gazdasági agglomerációs előnyöket a kellemes környezettel és az alacsonyabb megtelepedési költségekkel. A megközelíthetőség ilyen jellegű javítása megszünteti a belső periférikus helyzetet.

Kivonat a Stratégiai Program II.-ből:

1. prioritás: GAZDASÁGFEJLESZTÉS

2. prioritás: HUMÁN ERŐFORRÁS FEJLESZTÉSE

3. prioritás: LAKÓKÖRNYEZET ÉS VÁROSI SZOLGÁLTATÁS FEJLESZTÉSE

Balatonfüzfő

Kivonatok a város Komplex Városfejlesztési stratégiájából (2007)

Célok, Jövőkép

Stratégiai célkitűzés:

Kedvezőtlen demográfiai tendenciák megállítása, visszafordítása

- fiatal, képzett lakosság elvándorlásának megállítása;
- betelepedés fokozása (Veszprém szuburbanizációs települése)
- a növekvő ütemű előregedés megállítására .

Általános jövőkép: Balatonfüzfő élhető, megélhetést és perspektívát nyújtó város, ahol az életminőség és életszínvonal emelkedése a lakosság elégedettségét növeli:

- a munkanélküliségi ráta alacsony;
- az életköltségek kedvező szintűek;
- a közszolgáltatások jó színvonalon állnak rendelkezésre;
- a lakosságot összetartás, erős identitástudat jellemzi, a közösségi élet pezsgő;
- a környezet biztonságos;
- a lakossági szolgáltatások kiépültek;
- a települési környezet szép, hangulatos;
- a város kistérségi pozíciója erős.

Ipari jövőkép:

Balatonfüzfő versenyképes iparszerkezettel rendelkező, prosperáló gazdaságú város, ahol a gazdasági szerkezet diverzifikált (a város gazdaságának helyzete nem függ egy-két nagyvállalattól);környezetkímélő iparágak dominálnak, a turizmus és az ipari tevékenység összhangja megvalósult;

- az ipari tevékenység innováció-orientált, a K+F potenciál jelentős;
- stabil, sikeres vállalkozói kör működik, a KKV-k versenyképesek, stabil piacokkal rendelkeznek;
- a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, versenyképes tudásbázis áll rendelkezésre;
- a külső működő tőke beáramlása jelentős;

- a gazdasági élet szereplőinek kapcsolatrendszere kialakult, az együttműködés hatékony.

Turisztikai jövőkép:

- A város gazdaságának hagyományosan ipari dominanciáját egyre inkább kiegészíti a turizmus, amely a helyi gazdaság egyre jelentősebb szegmense
- Balatonfüzfő egyedi, és nemzetközi viszonylatban is MEGKÜLÖNBÖZTETŐ ÉLMÉNYEK nyújtására képes
- Bizonyos kínálati elemek csak itt találhatók meg a Balatonnál.
- Turisztikai attrakciói széles körben ismertek, egész évben látogathatóak, és visszatérésre csábítanak.
- A turisztikai vonzerőfejlesztések következtében Balatonfüzfő turisztikai kínálata bekapcsolódott a Balaton turisztikai kínálatába, annak szerves részét képezi
- A város turisztikai kínálata révén színesíti a Balaton sokszínű arcát
- Balatonfüzfő új vonzerői révén hozzájárul a Balaton turisztikai kínálatának felfrissítéséhez
- A város a fejlesztésekkel párhuzamosan tudatosan újrapozícionálta a Balatonfüzfőről kialakult negatív imázst, és elérte, hogy a célcsoportok, a befektetők, és a lakosság fejében pozitív értékek kapcsolódjanak Balatonfüzfőhöz.
- Létrejött az állam, a régió, a Balatoni Fejlesztési Tanács, valamint a város hatékony együttműködése a turizmusfejlesztés érdekében.

Stratégiai feladatok

A stratégiai feladatok meghatározása a fenti alapelveknek megfelelően történt. A teendők összefoglaló listáját az alábbi ábra tartalmazza, a fő területek szerint csoportosítva azokat:

- Önkormányzat pénzügyi helyzetének, térségi pozíciójának javítása
- Gazdaságfejlesztés
- Életminőségi tényezők javítása

Herend

Kivonat a város Településfejlesztési Koncepciójából (2009)

1. A településrendezési tervekben biztosítani kell Városházak kialakításának lehetőségét.
2. A környező városokból kitelepülők részére biztosítani kell a letelepedés lehetőségét. A letelepedni szándékozók részére biztosítani kell a lakóterületek fejlesztését, mellyel párhuzamosan a kulturális, sport és szórakoztató intézmények fejlesztendők.
3. A vállalkozást ösztönző ipari parkot és a kereskedelmi és szolgáltató területeket kell kijelölni. A zöld mezős beruházások mellett elő kell segíteni a barna mezős beruházások megvalósulását is.
4. A turisztikai profil erősítése érdekében javasolt az üdülési, illetve kereskedelmi szolgáltató területek kijelölése, turista utak, és az ehhez csatlakozó infrastruktúra kijelölése.
5. A Bányatelep és a horgásztavak fejlesztését, a településrész fejlesztésének lehetőségét biztosítani kell a tervekben. A Bányatelep rehabilitációját a településrendezési tervekben meg kell oldani.

6. A vasútvonal és a 8. számú főút káros hatásait minimalizálni kell és, ez a településszerkezeti tervekben kapjon hangsúlyt.

7. A településrendezési terv készítése során kapjon kiemelt hangsúlyt a helyi építészeti értékvédelem. Bővíteni kell a helyi védelemre jelölt épületek körét, a helyi és az örökségvédelem szempontjából értékes területeket a településszerkezeti tervekben kerüljenek feltüntetésre.

Balatonfüred

Kivonatok a város Településfejlesztési Konceptiójából (2003)

Balatonfüred jövőképe

Balatonfüred a XXI. század küszöbén olyan jövőképet fogalmaz meg, ami épít történeti hagyományaira, tudatosan képviseli és fejleszti identitását. Emellett térségét regionális központként szervező kisvárosként jeleníti meg. A város mai jövőképében a korábbiakhoz képest nagyobb hangsúlyt kap a minőségi lakó-üdülő jelleg, valamint a minőségi idegenforgalmi fejlesztés. Mindezeket a városkép és a környezeti minőség fenntartásának és fejlesztésének kiemelt kezelése foglalja egységes keretbe.

Az elmúlt fél évtizedben Balatonfüred továbbra is közepes dinamikával fejlődő regionális központ maradt. Népesége nem növekszik, körösszetételére az öregedés jellemző, gazdasági bázisában a szolgáltató szektor, ezen belül az idegenforgalom és a közszféra a meghatározó. A térség vállalkozói aktivitása az országos átlagot meghaladja és - noha az elmúlt néhány év adatai még messzemenő következtetések levonására nem alkalmasak - több jel mutat arra, hogy kedvező időszak következik a város életében. A helyi gazdaság szempontjából továbbra is az idegenforgalom és az ehhez kapcsolódó szolgáltató szektor lesz a meghatározó.

Balatonfüred jövőképeinek továbbra is meghatározó eleme a környezeti minőségre érzékeny kisváros modellje, amely a fejlesztési potenciált városformáló erőként mobilizálja. Az idegenforgalomra alapozó stratégia a szálláshely és kapcsolt szolgáltatások fejlesztésén túl a régiós együttműködést is újragondolva Balatonfüredet a Balaton egyik központjában helyezi el. A városi jövőkép markáns eleme a kulturális szervező szerep felvállalása, amely gazdag hagyományokra tekinthet vissza és jól illeszkedik a "sokszínűség" és "minőség" filozófiájába. A város identitásának fontos része az építészeti és táji környezet, amelynek kiemelkedő "emblémája" a Tagore sétány.

Városfejlesztési koncepció

Balatonfüred fejlesztési koncepciójának fő elemei az "élhető" kisváros, a sokszínű, minőségi turizmus és az építészeti és természeti környezet Balatonfüred jövője jelentős részben múltjából épülhet fel, építészeti és természeti gazdagsága olyan potenciál, amelynek megőrzése és tudatos fejlesztése a koncepció alapvető értékválasztása. A versenyképesség kialakítása során cél a meglévő értékek tiszteletben tartása, a várost megkülönböztető jegyek megőrzése, megerősítése. Ennek megfelelően a múlt értékeire érzékeny, a jövőbeli igényekre választ adó fejlesztési program megvalósítása Balatonfüred célja.

A városi "élettér" fejlesztése

A város, mint a helyi gazdaság terének fejlesztése

Cselekvési terv

A fejlesztési koncepcióban vázolt célok megvalósítása érdekében az önkormányzatnak már a közeljövőben aktív lépéseket kell tennie az alábbi területeken:

Az építészeti és természeti környezet értékeinek védelme, idegenforgalmi potenciáljuk kiaknázása.

Ide tartozik a - folyamatban lévő - helyi értékvédelmi rendelet kidolgozása, amely elsősorban az értékek számbavételét jelenti, valamint a védelem és a megújítás lehetséges eszközeit tekinti át. Ezt kiegészítendő a kiemelt jelentőségű emlékek rehabilitációjának konkrét, projekt-szintű kidolgozására is szükség van. Ebben a tulajdonosokkal együttműködve az önkormányzat aktív szerepet vállalhat.

Szintén sürgető feladat a külterületi rendezési terv mihamarabbi elfogadása, a szükséges felülvizsgálat és korrekciók nyomán. Cél a külterületen a nemkívánatos építési tevékenység korlátozása, a táji és természeti környezet megőrzése. A kérdéskörrel szorosan összefügg, de önálló projekt a regionális hulladéklerakó problémájának megoldása.

Az intézményhálózat fejlesztési irányainak kijelölése

A városfejlesztési stratégia alapelveinek ágazati értelmezése és operatív ágazati programok kidolgozása által lesz teljessé a városfejlesztés stratégiája. Ezen programok szintén szükségesek a szerkezeti terv elkészítéséhez, hiszen a hosszabb távon szükséges intézményi tartalékterületek kijelölésére ezek alapján kerülhet sor.

Együttműködés kezdeményezése a turisztikai ágazat fejlesztése érdekében

Az ágazatban érdekelt szereplőkkel aktív párbeszéd, az elképzelések összehangolása, a térségi koordináció területén aktív szerepet vállalhat az Önkormányzat. Füred turisztikai marketingjében sokkal karakteresebb identitás és célcsoport meghatározás szükséges és ennek megfelelően van lehetőség a különböző partnerek tevékenységének összehangolására is.

Az idegenforgalom minőségi fejlesztéséhez területbiztosítás

Veszprém megye városai fejlesztési dokumentumai elemzésének összefoglalása

Ez az összefoglaló a legfontosabb, valamennyi területi szintre vetített stratégiában megtalálható illeszkedési pontokat az alábbi fő fejlesztési irányokon keresztül mutatjuk be.

Gazdaságfejlesztés

Célok:

1. Új kutatóhelyek és tudásalapú munkahelyek hosszútávú megtelepedése
2. Új, hosszútávon is fennmaradó, korszerű munkahelyek létrehozása és idevonzása
3. A települések népességmegtartó képességének erősítése a vonzó életmód megteremtésével, és a helyi jövedelemtermelő képesség erősítésével.
4. A térség adottságaihoz illeszkedő környezetbarát és versenyképes gazdasági tér kialakítása az EU lisszaboni stratégiájával összhangban.
5. Fejlett diverzifikált városi gazdaság
6. Iparfejlesztés
7. A vállalkozást ösztönző ipari parkot és a kereskedelmi és szolgáltató területek kijelölése
8. Helyi gazdaságfejlesztő szervezet kialakítása

Turizmusfejlesztés

Célok:

1. Meghatározó turisztikai vonzerő és vendégforgalom kialakulása
2. Kialakult, széles réteget vonzó minőségi turizmus
3. A turisztikai profil erősítése érdekében javasolt az üdülési, illetve kereskedelmi szolgáltató területek kijelölése, turista utak, és az ehhez csatlakozó infrastruktúra kijelölése.
4. Együttműködés kezdeményezése a turisztikai ágazat fejlesztése érdekében
5. Az idegenforgalom minőségi fejlesztéséhez területbiztosítás

Humán erőforrások fejlesztése

Célok:

1. Hatékony térségi integráció egy megerősödött, identitásra és szervezői bázisra alapozva
2. A helyi lakosok közti kohézió erősödése
3. Optimális szintre emelt térségi integráció és együttműködés
4. A szellemi és kulturális örökség megóvása a helyi közösségek segítségével. A helyi szereplők együttműködésén alapuló fejlett, és fenntartható gazdasági-, társadalmi környezet kialakítása.
5. Kialakított rugalmas és piacképes kistérségi humánerőforrás fejlesztési rendszer
6. Leszakadó rétegek felzárkóztatása
7. Városi közszolgáltatási, (művelődési, kulturális- és sport) infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése
8. A kereskedelmi-, köz- és kulturális szolgáltatási szint javulása
9. Lakosság egészségi és szociális állapotának javítása, identitástudatának erősítése

Infrastruktúrafejlesztés

Célok:

1. Minőségi városi közlekedés
2. Új, összközművesített, jól megközelíthető városi lakóövezetek kialakulása
3. A városrészek közti és a várost elkerülő gépkocsi közlekedési lehetőségek javulása, és ezáltal a környezetterhelés csökkentése.
4. Tömegközlekedés javulása a periférikus, de időszakosan jelentős forgalmú relációkban
5. A Városon -különösen Belvároson - belüli gyalogos és kerékpáros közlekedési lehetőségek mennyiségi és minőségi javulása
6. A kereskedelem-támogató infrastruktúra helyzetének (parkolók, járdák stb.) javulása

Táji és települési környezet fejlesztése

Célok:

1. Élhető lakókörnyezet és közösségek
2. Belvárosi zöldterületek és hagyományos építésű épületek integrált megújítása révén vonzóbb városi lakókörnyezet kialakulása
3. Panelépületek és a környezetükben lévő zöldterületek megújulása
4. A városi lakás-és életkörülmények javulása:
5. Magas színvonalú, jól megközelíthető lakókörnyezet.

6. Természetes és épített környezet megőrzése
7. Lakóterület-fejlesztés
8. Településszerkezet, településkép javítása
9. A településrendezési tervekben biztosítani kell Városközpont kialakításának lehetőségét
10. A környező városokból kitelepülők részére biztosítani kell a letelepedés lehetőségét
11. Az üzletek és környezetük közképének javulása.
12. Biztonságos környezet (és imázsának) megteremtése

Városüzemeltetés fejlesztése

Célok:

1. Lakossági szolgáltatások, program fejlesztése
2. Az intézményhálózat fejlesztési irányainak kijelölése
3. Működési költségvetés egyensúlyának helyreállítása, intézményrendszer racionalizálása
4. Vagyongazdálkodás
5. Pályázati lehetőségek hatékony kihasználása
6. Szervezetfejlesztés
7. A városfejlesztés gazdasági megvalósíthatóságának feltárása
8. A közszolgáltatások színvonalának és kiterjedtségének növelése
9. Intézmény területek fejlesztése
10. Városi szolgáltatási szint javítása
11. A kistérségben élő lakosság életkörülményeinek és életminőségének javítása.